

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

c s ü t ö r t ö k

bb. 1. chilei és csehszlovák vendégművészek a kétnapos szolidaritási rock-fesztiválon

i/gy/tr/rj di

1978. október 12.

elkészült az október 14-15-i szolidaritási rock-fesztivál „menetrendje”, a magyar szolidaritási bizottság és a kisz budapesti bizottsága évente ismétlődő rendezvényén, amelynek bevétele ezúttal is a szolidaritási alapot gazdagítja, mindkét napon 5 órás műsor perega bnv b, 16-os és 17-es pavilonjában. az lgt, a piramis a neoton familia, a color együttes mellett fellép a világhírű intillimani chilei együttes és bemutatkozik a csehszlovákiából érkező collegium musicum együttes is. a résztvevők ezenkívül bekapcsolódhatnak az időszerű külpolitikai kérdésekről szóló mini-fórum munkájába és több olimpiai és világbajnokunkkal is találkozhatnak. a havannai vit magyar delegációjának tagjai pedig a xi. fesztiválon szerzett élményeiket idézik fel.

a szolidaritási rock fesztiválra a kerületi kisz bizottságokon, a vásár pénztárainál, s a főváros 8 nagyforgalmu ujságáros pavilonjánál kaphatók jegyek. /mti/

0

-.-

-1-

bb. 2. pályázat külföldi ösztöndijra

i/dg/rj bc di

1978. október 12.

ujra kezdődik a jelentkezés az európai szocialista országok egyetemre, főiskolára. az oktatási minisztérium tájékoztatója szerint pályázhatnak azok a nőtlen, illetve hajadon magyar állampolgárságu fiatalok, az ösztöndijakra, akik az idén fejezik be a középiskola iv. osztályát, vagy előfelvételt nyertek a jövő tanévre valamelyik magyar felsőoktatási intézménybe, illetve első évesként tanulnak az egyetemeken és a főiskolákon. ezenkívül azok az érettségizett dolgozó fiatalok is jelentkezhetnek, akik az év végéig nem töltik be 25. életévüket.

a pályázati kiírással egyidejűleg megjelent a „pályázati felhívás külföldi ösztöndijra az 1979/80-as, és az 1980/81-es tanévre, című füzet, amely a választható szakokat, a pályázat módját, a felvételi vizsgák időpontját, témaköreit, s a külföldi ösztöndíj elnyerésének feltételeit is tartalmazza. a füzetet budapesten a muzeum köruti pedagógus könyvesboltban és a deák ferenc utcai móríc zsigmond könyvesboltban, vidéken pedig a kijelölt könyvesboltokban árusítják. a boltok címéről a középiskolák igazgatói adnak tájékoztatást.

a jelentkezési lapot ^{sz}érdeklődők a középiskolákban és a nemzetközi előkészítő intézet külföldi diákok osztályán - budapest, xi. zombolyai ut 3.- szerezhetik be. jelentkezési határidő: 1978. december 4./mti/

-.-

bb. 3. a lakáskorszerűsítések költségeinek beszámítása a lakbérbe - egyszerűbb módon

i/sb/rj sl di

1978. október 12.

a tanácsi lakásukat korszerűsítő bérlők az eddigieknél egyszerűbbre kaphatják vissza a lakbérbe beszámítható költségeiket - erre a lehetőségre mutat rá az építésügyi és városfejlesztési és a pénzügyminisztérium most megjelent együttes közleménye, amely a tanácsi házkezelési szerveknek ad iránymutatást. az utóbbi időben ugyanis mind gyakoribbá váltak azok a jelzések, amelyekből kitűnt, hogy a bérbeszámítás havi törlesztésének elszámolása - különösen a kisebb összegű tételek esetében - sok adminisztrációval terheli a házkezelőseket. ugyanakkor - főként az idős bérlők esetében - méltánytalanul hátrányos helyzetet teremt, hogy a lakáskorszerűsítésre fordított kiadások tulságosan elaprózódva a havi bérbeszámítással rendkívül hosszú idő után, esetleg 10-15 év alatt térülnek meg.

/folyt.köv./

-2 -

bb. 3. / a lakáskorszerűsítések... 1. folyt./rj

a két minisztérium közleménye felhívja a figyelmet: az 1971-ben megjelent alaprendelet kimondja ugyan, hogy a bérlő csak a jogszabályban meghatározott részletekben történő bérbeszámításra tarthat igényt de a rendelkezés nem zárja ki annak a lehetőségét sem, hogy a bérbeadó egy összegben vagy rövidebb idő alatt térítse meg a bérbe beszámítható összegeket. célszerű tehát, ha az 5000 forintot meg nem haladó bérbeszámítási igényt egy összegben elégíti ki a bérbeadó. ezt az alapelvet lehetne követni a nagyobb összegű bérbeszámítási igény esetében is, mégpedig oly módon, hogy a teljes igény egy részét - 5000 forintot meg nem haladóan - egy összegben, a fennmaradó részt pedig ugyancsak évenként és 5000 forintot meg nem haladóan egy összegben elégítse ki a bérbeadó. abban az esetben, ha a bérlő családjának egy személyre jutó átlagjövedelme nem haladja meg az 1500 forintot, célszerű az 5000 forintnál nagyobb bérbeszámítási igény egy összegű kifizetése is. indokolt ennek az elvnek az érvényesítése akkor is, ha megszűnik a bérlő lakásbérleti jogviszonya. a közlemény irányelvei tehát lehetőséget nyújtanak méltányos és gyorsabb ügyintézésre, de továbbra is a bérbeadó joga, hogy mindenkor pénzügyi helyzetének megfelelően döntsön a kedvezményes eljárásról. /mti/

-.-

bb. 4. minden negyedik középiskolás - ingázó

i/dg/rj bc di

1978. október 12.

minden negyedik középiskolás ingázó, erről tanuskodnak a statisztikák. a bejáró gimnáziumi és szakközépiskolai tanulók száma - amely meghaladja a 48 ezret - az utóbbi tíz évben nem változott lényegesen ugyan a demográfiai hullámváltozás, s ezzel összefüggésben a középiskolások számának némi csökkenése miatt azonban arányuk növekedett. sok közöttük a fizikai dolgozók gyermeke. az oktatási minisztérium 104 középiskolai tanintézményben vizsgálta meg helyzetüket, utazási körülményeiket, otthoni és iskolai tanulási lehetőségeiket. a többi között 39 gimnáziumban, 19 szakközépiskolában és 27 szakmunkásképző intézményben tájékozódott és mintegy 1800 középiskolástól kérdőíven is választ kért.

/folyt.köv./

o

-3 -

bb. 4. / minden negyedik... 1. folyt./rj

a felmérés is igazolta: a naponkénti utazás az iskola és a lakóhely között jelentősen igénybe veszi a tanulókat. a megkérdezettek tulnyomó többsége 30 kilométernél rövidebb távolságról utazik, csaknem 10 százalékuk viszont ennél messzebb lakik. a legtöbb bejáró naponta másfél-két órát utazik. a tanulók egy része már fáradtan ér be reggel az iskolába, s ez főleg az első óra teljesítményén érzékelhető.

Általában kevesebb idejük jut az ingázóknak az olvasásra, a művelődésre, és a tanulásra is. gyakran előfordul ezért, hogy tanulmányi eredményük gyengébb, illetve tőlük az átlagosnál nagyobb erőfeszítést igényel az azonos képességű, helyben lakó tanulókéhoz hasonló eredmény elérése. utazás közben a körülmények rendszerint nem teszik lehetővé a művelődést, a tanulást. a vonatokon ugyanis nincsenek külön kocsik a középiskolások számára, s csak elvétve akad külön buszjárat. ráadásul a zsúfoltság miatt néha az is előfordul, hogy a tanulók lemaradnak a buszról.

az iskolák egy részében igyekeznek az ingázó diáknak sajátos helyzetét figyelembe venni. biztosítják számukra a menzát, a tanulószobát, nem egyszer külön is segítik a tanulásukat. külön termet biztosítanak a várakozók rendelkezésére, menetrendjeikhez igazítják a kirándulások indulási időpontját, a tanórán kívüli programokat.

felkarolásuk leghatékonyabb eszköze a kollégiumi elhelyezés lenne. a megkérdezettek többsége azonban akkor sem venné igénybe a kollégiumi elhelyezést, ha arra lehetőség nyílna. feltehetőleg az a hozzájárul ahhoz, hogy egyik másik kollégiumban akad betöltetlen hely. elutasító válaszukban minden bizonnyal szerepet játszik, hogy nem kívánják vállalni a kollégiummal együttjáró kötelezettséget, szervezettséget, valamint a család távollétét. bizonyosnak látszik azonban az is, hogy a pedagógusoknak a jövőben nagyobb gondot kell fordítaniuk a kollégiumi életforma vonzóbbá tételére. ezt indokolja az a tapasztalat is, hogy a bejáró tanulók cselekvő részesei az iskolai közösségeknek, a társadalmi feladatok megoldásainak és a kisz-munkájának. a tisztségviselők között pedig iskolai arányuknak megfelelő illetve nem egyszer ennél nagyobb arányban találhatók. /mti/

--

-4 -

bb. 5. régészeti expedíció a tiszavidéken

end/kz/rj di

1978. október 12.

ujabb, nagy régészeti leletmentés előkészületeit kezdték meg a tiszai alsó szakaszán, amely a csongrádi vizlépcső megépülése után víz alá kerül. a szolnok és a csongrád megyei régészek - a magyar nemzeti múzeum koordinálásával - a tiszazug azon területeit térképezik fel, ahol - feltehetően - őskori településmaradványokat rejt a föld mélye. a nagyszabású munkához a középtiszavideki vízügyi igazgatóság is segítséget ajánlott fel. /mti/

--

bb. 6. jobb szervezéssel enyhült a szállítási gond

zsi/rj ie

1978. október 12.

szervezettebb rakodással és a közúti szállítás arányának növelésével enyhült a dunaujvárosi papingyár fuvargondja. az utóbbi hetekben ugyanis megteltek a dunaujvárosi gyár raktárjai, és kény-szerűségéből néhány napig tíz százalékkal csökkenteniük kellett a napi termelést is. a fuvarozó vállalatok jobb együttműködésével az eddiginél több vasuti kocsit kapnak és naponta négy pótkocsis tehergépkocsival tudták növelni a közúti szállítóeszközök számát. fokozták a hétféle szállítás arányát is, ehhez további tíz teherautót biztosít az 1-es volán vállalat. saját fuvar-eszközzei segített néhány megrendelő, így több konzervgyár s barmfelfeldolgozó vállalat a megrendelt hullámpapír-termék gyors elszállításával könnyített a raktározási gondokon.

a késztermék-kiszállítás gyorsítására tett közös intézkedés hatására lehetőség nyílt a dunaujvárosi papingyár termelési lemaradásának behozására. ez azért jelentős, mert az idén dunaujvárosban gyártott 43 ezer tonna hullámdoboz teljes egészében import helyettesítő termék, és számos hazai exportcikk keresett csomagolóanyaga. /mti/

--

-5 -

bb. 7. importot pótol - hidraulikus munkahengerek

hag/kz/rj di

1978. október 12.

mezőgazdasági gépekhez használt erőátviteli berendezések, ugynevezett hidraulikus munkahengerek gyártását kezdték meg a mezőgazdasági gépgyártó s szolgáltató vállalat miskolci üzemében. az idén mintegy huszonhét-huszonnyolcmillió forint értékben, körülbelül tizennégyezer különféle hidraulikus munkahengert szállítanak a felhasználóknak. jövőre újabb nagyteljesítményű célgépeket állítanak munkába, s attól kezdve megközelítően ötvenmillió forint értékűt készítenek évente ebből a fontos tartozékból. a munkahengereket a hazai gyárak mindaddig importálták. a miskolci üzem az igényeket még az 1979-re tervezett bővítéssel sem tudja kielégíteni, éppen ezért 1980-ban ismét megkértszerezi a termelést /mti/

-.-

bb. 8. összehangban fejlődő városok és községek

szel/kz/rj di

1978. október 12.

összehangolták a községek a községhegyljai üdülőfaluk továbbá, szombathely és a szombathely környéki községek fejlesztését. a munkák irányítására koordinációs bizottságot hoztak létre. működésének első eredményeként táplánszentkereszt és gencsapáti községet - mindkettőt szombathely éléskamrájának is tekinthető - rákapcsolják a megyeszékhely regionális vízmű rendszerére, s további községek jó ivóvizellátását is hasonlóképpen oldják meg. a városgazdálkodási vállalat gép községben az intézmények, az asztmások gyógyfalujában, velemben, az egész község szeméttgyűjtését elvégzi.

jó kapcsolat alakult ki a városok és övároskörnyéki községek tanácsai között. a testületi üléseken kölcsönösen részt vesznek a városi és községi tisztségviselők. a kisebb falvak jelentős közéleti fórumairól, a falugyűlésekről sem hiányoznak ma már a városi tanács tisztségviselői és szakigazgatási szerveinek vezetői. /mti/

-.-

-6 -

bb. 9. „sovány”, tejszinhab a fogyókurázóknak

dob/kz/rj di

1978. október 12.

a fogyókúra eredményességét sem veszélyezteti a szegedi paprikafeldolgozó vállalatnál készülő kalóriaszegény tejszinhab. az újdonságból a terv szerint évente tíz vagonnal csomagolnak öt dekás alufólia tasakokba. a paprikafeldolgozás mellett sokféle kész - és félkész ételt is gyártó szegedi üzem más gyártmányaival is segíti a fogyókurázókat: „csinipor”, nevű készítményéből kevert citromízű ital a gyomorban telítettségérzetet kelt. ebből is sokszáz mázsát szállítanak idén az ország minden részébe. /mti/

-.-

bb. 10. őszi szalonkahuzás a bükkben

kör/rj ká di

1978. október 12.

a bükkben szarvasra vadászók helyenkint, így tótlápa környékén, a bükk déli lábánál, és hollóstatón megfigyelték a szalonkák őszi huzását. az alkonyati órákban azok a szalonkák kelnek szárnyra, amelyek a tavaszi huzás után már a bükkben keltek ki. hideg, esős időjárásban ugyanis számos szalonka nem repült tovább észak felé, és a bükkben kötött, vadászatuk most tilos, hogy ezzel is elősegítsék a hosszucsőrű madár elszaporodását. /mti/

-.-

-7 -

bb.11. a kétezredik nagyüzemi csávázó...

szü/ká/p di

1978. október 12.

a kétezredik mobitox super nagyüzemi csávázó gépet szerel-
ték össze debrecenben, a mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató
vállalat telepén. egy esztendővel ezelőtt -szovjet megrende-
lés alapján- kezdték meg az univerzális, önjáró vetőmagcsávázó gép
sorozatgyártását. a gép gabonafélék, hüvelyesek és ipari növé-
nyek magvainak vegyszeres kezelésére egyaránt alkalmas. /mti/

--

bb.12. norvég parlamenti küldöttség programja

t jok/fe/p di

1978. október 12.

a guttorm hansen elnök vezetésével hazánkban tartozkodó
parlamenti küldöttség csütörtökön az egyesült izzóba látogatott.
a küldöttséget elkísérte rolf jerving a norvég királyság budapesti
nagykövete. a vendégeket horváth pál vezérigazgató helyettes tájé-
koztatta a gyár életéről. ezt követően a küldöttség üzemplátoga-
táson vett részt, majd megtekintette az izzó lakótelepét és óvodá-
ját. /mti/

/folyt köv./

bb.13. üdvözlő távirat

s/p di

1978. október 12.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága
táviratban üdvözölte a jemeni szocialista párt i. kongresszusát.

az üdvözlő hangsúlyozza, hogy az mszmp nagy jelentőségű-
nek tartja és üdvözli azt az elhatározást, hogy a jemeni nemzeti
front egyesített politikai szervezete létrehozta soraiból a je-
meni dolgozó osztályok élcsapártpártját, amely a tudományos szo-
cializmus elvei alapján kíván tevékenykedni. a magyar kommunisták,
a szocializmust építő magyar nép az együvé tartozás baráti
érzéseivel kíséri figyelemmel a jemeni dolgozó nép harcát, ame-
lyet országa függetlenségének, forradalmi vívmányainak védelmé-
ben a belső és külső ellenséggel szemben folytat. megerősíti, hogy
a jemeni haladó erők nehéz küzdelmükben mindenkor számíthatnak
a magyar szocialista munkáspárt, a magyar nép internacionalista
szolidaritására, támogatására. /mti/

--

-8-

10.33/p

11³⁰ VG

11⁵⁵ DM

bb.14. szüretelnek a móri borvidéken

dáv/ká/p di

1978. október 12.

fejér megye híres borvidékén, mór környékén csütörtökön meg-
kezdődött a nagyszüret: az állami gazdaságban nyolcszázötvenen
láttak hozzá a legkorábban szedésre érett fajta, a leányka beta-
karitásához. bár az elmúlt napok melegebb időjárása csaknem hét
fokkal növelte a szőlő cukortartalmát, a minőség elmarad az elmúlt
évektől. máron egyébként hétszázötven vagonnyi szőlőre számita-
nak az idén. a nagy termés feldolgozásának meggyorsítására új,
naponta husz vagon kapacitású szőlőprést helyeztek üzembe, s hate-
zer hektoliter must, illetve bor befogadására alkalmas óriási tar-
tályokat szereltek fel. /mti/

--

bb.15. keravill-neumann varrógépszaküzlet nyílt a józsef köruton

t kf/fe/sl/p di

1978. október 12.

varrni, kötni, vasalni is megtanítják a vásárlókat a kera-
vill-neumann szaküzletben, amelyet a magyar vállalat és az ndk-
beli textíla gyár közösen nyitott meg csütörtökön a józsef körut
37. szám alatt.

a szaküzletben az ndk-beli gyár legkülönbözőbb termékeit-
a legegyszerűbb lábbelijától a legkorszerűbb, 23 programot
végrehajtó készülékig a varrógépek hat-nyolc típusát, tízféle
varrógép-állványt, valamint egy- és két tűgigas kötőgépeket,
háztartási vasalógépeket árúsítanak és mutatnak be működés köz-
ben az ndk-beli üzemben kiképzett eladók. a bolt rövidesen for-
galomba hozza-egyelőre előjegyzést vesz fel rá -a lipcsei vásá-
ron aranyérmet nyert -, mindentudó, -, táskavarrógépét is.

a szaküzletben, ahol a készülékhez szükséges alkat-
részeket is árúsítják, lehetővé teszik a gépek kipróbálását. .
október végétől pedig a galérián berendezett varrókötő szalonban
díjmentes tanfolyamokon meg is tanítják a vásárlókat a varrás-
és kötés minden csinjára-binjára.

a ,,keravill-neumann,, a mosógépek, a háztartási elektro-
mos készülékek és a trabant személygépkocsi alkatrészek boltja
után már a negyedik olyan szaküzlet, amelyet a vállalat ndk-be-
li partnerrel közösen tart fenn. az új szaküzlet népszerűnek ígér-
kezik, mert a házi varrás reneszanszát éli. /mti/

--

-9-

12.00/p

13⁰⁰ VG

bb.16. balesetek

zfné/p di

1978. október 12.

gyöngyöspatai lakásában villanyszerelés közben halálos áramütés érte hevér istván 47 éves segédmunkást. a baleset vizsgálatát a rendőrség megkezdte.

nagyatádi családi házuk tetején, tetőantenna szerelése közben áramütés érte kiss lajos 42 éves postai dolgozót és 17 éves fiát, kiss lajos a helyszínen meghalt, fia pedig könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint, szerelés közben az antenna-tartó vas az ott elhúzódó magasfeszültségű vezetékhez ért. a baleset vizsgálata tovább folyik.

a szeged és domaszék közötti utszakaszon, szigeti Antal 35 éves lelkész, mórhalmi lakos, személygépkocsival elütötte rozs Imre 30 éves tsz-tag domaszéki lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint szigeti Antal nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a személygépkocsit. a rendőrség a baleset vizsgálatát tovább folytatja.
/mti/

-. -

bb.17. koszoruzási ünnepség

t da/pr/p di

1978. október 12.

Révai József, a magyar kommunista mozgalom kiemelkedő harcosa, a kommunisták magyarországi pártja alapító tagja születésének 80. évfordulója alkalmából csütörtökön koszoruzási ünnepséget rendeztek a Mező Imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában.

Révai József siremlékét az MSZMP központi bizottsága nevében Kállai Gyula és Kiss Károly, a központi bizottság tagjai, a kulturális minisztérium képviselőjében Tóth Dezső miniszter-helyettes és Biró Zoltán főosztályvezető koszoruzta meg. elhelyezték a hála és az emlékezés virágait hozzátartói, volt harcostársai, barátai, tanítványai is. a koszoruzási ünnepség az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

-. -

12.20/p

-10-

13⁰⁰ VG

bb.18. tudományos tanácskozás a második világháború történetéről

i/gy/p pr di

1978. október 12.

a második világháború története nemzetközi bizottságának védnökségével a különböző nemzeti bizottságok általában évente rendeznek nemzetközi konferenciákat; e rangos tudományos összejöveteleknek már évtizedes hagyományai vannak. ebben az esztendőben november 2-4 között a magyar nemzeti bizottság védnökségével az MTA. Történettudományi Intézete, az MSZMP KB Párttörténeti Intézete és a Hadtörténeti Intézet szervez nemzetközi kollokviumot Budapesten.

a tudományos ülészak témája: a háborús propaganda és az illegális sajtó délkelet-európában a második világháború időszakában. összesen 18 ország 40 szakértője érkezik Budapestre, továbbá 80 hazai kutató vesz részt a kollokviumon munkájában.

a tanácskozáson három fő témakört vitatnak meg. az első napon az előadók a propaganda háború alatti szerepéről, a második napon a háborús sajtó és rádió tevékenységéről, valamint az illegális sajtóról tartanak referátumokat. az előadásokat vita követi. /mti/

-. -

bb.19. videoton termékbemutató -sikeresek voltak a fejér megyei rádiós hetek

zsi/p st di

1978. október 12.

tizenhét ezer rádiót, többségében urh-sávós készüléket vásároltak másfél hónap alatt Fejér megyében - jelentették be csütörtökön Székesfehérváron, a videoton termékbemutatóján. a szeptember 1-én kezdődött „Fejér megyei rádiós hetek”, záróeseményén a székesfehérvári gyár több újdonságot, köztük a „disco”, típusú új sztereo rádiót és a „plutó”, táskarádiót állította ki, s a bnv-dijas hangdoboz-családot illetve a legújabb, modul-rendszerű televíziókat is láthatta a közönség. a videoton illetékesei elmondták, hogy az új rádiókészülékek zömét már a jövő év elejétől forgalomba hozzák befejezőn, az év második felében pedig a videoton modul-rendszerű színes televíziója, a két-normás „super-color”, készülék is megjelenik az üzletekben. /mti/

-. -

12.30/p

-11-

13⁰⁰ VG

bb.20. a nemzetiségi kongresszusok tolna megyei küldötteinek találkozója

letenyei/be/st/p di

1978. október 12.

a nemzetiségi szövetségek kongresszusaira megválasztott tolna megyei küldöttek csütörtökön a hazafias népfront megyei elnökségének rendezésében tanácskozást tartottak szekszárdon. a küldöttértekezleten, amelyen részt vett s. hegedüs lászló, a hnf országos tanácsának titkára, megtárgyalták a küldöttválasztó gyűlések tapasztalatait. a megyében, ahol mintegy 18 ezer német és kisebb számban szerb nemzetiségű lakosság él, tíz küldöttválasztó gyűlésen 58 város és község nemzetiségi lakossága képviseltette magát. a küldöttválasztó gyűlések nyomán fellelőlt az egyébként is eleven hagyományápoló tevékenység. tolna megyében ma állandó jelleggel két nemzetiségi népi együttes, három kórus, három népdaléneklő csoport, három gyermekcsoport és négy nemzetiségi zenekar működik. a megye általános iskolái közül 24 -ben oktatnak nemzetiségi anyanyelven. a diákok száma több mint háromezer, a tanulólátszám 10 százaléka. a megye nemzetiségi lakosai tevékenyen részt vesznek lakóhelyük társadalmi életében. bonyhádon például a műszaki és a termelőszövetkezeti vezetők 20 százaléka az iskolaigazgatók harmada német. /mti/

-.-

bb.21. időjárásjelentés

p di

1978. október 12.

a meteorológiai intézet jelenti október 12-én 12⁰⁰ órakor:

reggel többfelé köd

az ibériai-félszigeten, a brit-szigeteken és a skandináv - félszigeten továbbra is változékony, helyenként esős az idő. északkelet-európa fölött ciklon örvénylik, amelynek hatására a szovjetunió európai területének legnagyobb részén téliesre fordult az idő: a moszkvától északra fekvő vidékeken több helyről jelentenek havas esőt, hózáport, és a hőmérséklet csucsértéke 2-3 fokkal elmaradt az évszaknak megfelelőől. szárazföldünk nyugati, középső és déli része fölött továbbra is magas légnyomású képződmény helyezkedik el, így ezeken a területeken a leszálló légmozgások hatására a reggeli köd megszűnése után, folytatódik a napos idő, és a legmagasabb nappali hőmérséklet sok helyen 2-7 fokkal meghaladja a sokévi átlagot. a kárpát-medencében a következő 36 órában az időjárás lényegesen nem változik, a reggeli köd feloszlása után ismét napos időre számíthatunk.

/folyt köv./
12.55/p

13⁰⁰ LG

-12-

bb.21./időjárásjelentés.....folyt/p

hazánkban szerdán a hajnali órákban többfelé keletkezett köd, amelynek feloszlását napközben derült, száraz idő követte. több helyen 6-10 óráig át sütött a nap. a legmagasabb nappali hőmérséklet 19-24 fok között alakult. ma hajnalra ismét többfelé keletkezett köd, egy-két helyről gyenge ködszítálást is jelentettek. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-11 fok között volt. délelőtt a köd nagy része feloszlott, utána derült, napos idő volt. a hőmérséklet 11 órára általában 16-21 fokig emelkedett, de néhány tartósan ködös helyen 11-15 fokot is mértek.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 15,3 fok volt, 3.1 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok a tengerszintre átszámított légnyomás 773 mm, alig változik.

várható időjárás péntek estig:

derült idő, eső nem lesz. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt, változó irányú szél. az esti óráktól kezdve párássá lesz a levegő, a hajnali és a reggeli órákban többfelé köd keletkezik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 4-9, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 18-23 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

kevés felhő, száraz idő várható. a hajnali és reggeli órákban sokfelé köd lesz. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet plusz 3 plusz 8 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet 18-23 fok között. jelentős mennyiségű - /legalább 5 mm/ csapadék az ország területén nem várható.

a duna vízállása budapestnél 293 cm, vízhőfok 13,2.

/mti/

-.-

13.00/p

13⁰⁰ LG

-13-

bb.22. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 1978. október

12-én 13 óráig

szk/p

1978. október 12.

1. vendégművészek
2. pályázat külföldi ösztöndíjra
3. évm-pm együttes közleménye
4. ingázó középiskolások
5. régészeti expedíció
6. szervezettebb rakodás
7. hidraulikus munkahengerek
8. összhangban fejlődő városok és községek
9. tejszínház fogyókurázóknak
10. szalonkahuzás
11. kétezredik csávázó
12. a norvég parlamenti küldöttség programja
13. üdvözlő távirat
14. szünet a wóri borvidéken
15. varrógépszaküzlet nyílt
16. balesetek
17. koszoruzási ünnepség
18. a második világháború történetéről
19. videoton termékbemutató
20. nemzetiségi kongresszusok
21. időjárás
22. hírjegyzék.

/mti/

--

13.05/p

-14-

14⁰⁰ UG

bb 23. befejeződött a házgyári konferencia - javaslatok az éítés-
mód továbbfejlesztésére

t sb/gg/ny sl di

1978 október 12.

mintegy husz javaslat elfogadásával zárult csütörtökön a technika házában a házgyári építésmód továbbfejlesztésének u. lehetőségeit tárgyaló háromnapos konferencia. a csaknem 40 előadás alapján kibontakozott ~~va~~ eredményeit értékelve jantrer antal és szilágyi lajos építésügyi és városfejlesztési miniszter-helyettesek megállapították, hogy sok új lehetőséget tártak fel a házgyári építésmód hatékonyságának és minőségének javításá-
ra.

a tervezésben és kivitelezésben nagy távlatokat nyit a házgyári panelek, szerkezetek méreteinek egységesítése. a házgyári rekonstrukciókkal megvalósuló egységes méretrendszer alapján nemcsak a gazdaságosabb tömeggyártás, hanem a számítógépes és a több variációs tervezés új lehetőségeit is meg lehet teremteni.

az építési rendszer-elvü méretegységesítés ugyanis módot nyújt arra, hogy - amint a konferencia javasolta - a lakások megtervezésénél jobban figyelembe vegyék a különböző életvitelű családok eltérő igényeit, a több generációs családok célszerűbb együttélési lehetőségeit. a lakás-és épületválaszték bővítésével pedig az új lakótelepek, városrészek, települések megtervezésében is jobban alkalmazkodjanak a helyi életkörülményekhez, szokásokhoz, társadalmi igényekhez. ezért javasolták a konferencia résztvevői, hogy a házgyári építésmódot jobban hasznosítsák a szervezett magánlakásépítés fejlesztésében is. szorgalmazták a paneles építésmód kiterjesztését a szállás jellegű intézmények- diák- szállók, munkásszállók, szállodák, kórházak stb.- gazdaságos létrehozására. célszerűnek tartanak, ha a fejlesztés eredményei- nek gyakorlati vizsgáztatására kiterjedtebben végeznének kísérle- teket. a munkaerőgondok miatt pedig sürgető feladatnak látják a házgyári gépsorok, technológiák korszerűsítését, az építkezéseken pedig a legtermelékenyebb együttműködésben dolgozó gépsorok, az ugynevezett gépláncok kialakítását, hogy gyorsabb ütemben javul- jon a hatékonyság és a minőség.

a tanácskozáson elhangzott javaslatokat az építőipari tu- dományos egyesület a konferencia előkészítő bizottságának közre- működésével összefoglalja, majd az építésügyi és városfejleszté- si miniszter rendelkezésére bocsátja./mti/

13.30/ny

--
-15-

14¹⁰07

bb.24. u. kenőanyag gyár, exportképes termékek - befejeződött a nemzetközi konferencia székesfehérváron

zsi/ká/p di

1978. október 12.

a többcélú, hosszú élettartamu gépzsírok kifejlesztése évente több milliárd forint megtakarítást eredményezhet a gépiparban és a közlekedésben - emelték ki székesfehérváron a csütörtökön zárult nemzetközi konferencián. elsősorban a litium-alapu, és az ugynevezett komplex gépzsírok gyártása került előtérbe. ezek a korszerű kenőanyagok nem igényelnek utókezelést, és megvédik a kopásnak kitett fémalkatrészeket a berágódástól és a korróziótól.

a száz hazai és negyven külföldi szakember részvételével rendezett háromnapos konferencián elmondták, hogy a hazai gépzsírgyártás lépést tart a nemzetközi követelményekkel. a közelmúltban kezdte meg az üzemszerű termelést a korszerű almaszfűzitői gépzsírgyár. az új üzem a jelenlegi kapacitás háromszorosára, évi 36 ezer tonna különféle kenőanyag előállítására alkalmas, s különleges termékei jól értékesíthetők a világpiacra. beszámoltak arról, hogy a korrózióálló gépzsírok alkalmazásától a kohászati és gépipari karbantartási költségek jelentős csökkentését várják. e gépzsírokkal egyebek között több évig károsodás nélkül tárolhatók a tartálékalkatrészek. /mti/

--

bb.25. megkezdődött a rizsaratás csongrádban - másodszor dolgoznak a lánctalpas kombájnok az idén

tób/st/o di

1978. október 12.

hazánk hagyományos rizstermő vidékén, csongrádban a hódmezővásárhelyi és a pankotai állami gazdaság határában csütörtökön megkezdtek a vízi gabona aratását. két hetes késéssel indulhatott meg a betakarító gépezet, de még mindig nem teljes erővel. a lecsapolás után a földek ugyan már felszikkadtak, jól járhatók, de még csak a rövid tenyészidejű fajták kalászaival értek be, azok sem egyformán, ezért „válogatni” kell a táblák között, az aratás menetét egyelőre az érés üteme szabja meg.

a két gazdaságban tizenegy kombájn látott munkához. valamennyi már másodszor az idén, mert az esős nyári időszakban buzát arattak, mentettek a sártengerből. az akkor nagy igénybevételnek kitett, alaposan megviselt gépeket gondos munkával sikerült idejében kijavítani, felkészíteni a második betakarítási idényre.

a rizst a szarvasi állami gazdaságba szállítják, a termelési rendszer gesztora végzi a hántolást, a teljes feldolgozást és a csomagolást is. a vízi gabona minősége - a szakemberek megállapítása szerint - igen jónak ígérkezik. /mti/

13.30/pu

-16-

14/07

bb.26. a kgst-országok belkereskedelmi miniszterei kecskeméten

lészl/st/p di

1978. október 12.

bács-kiskun megye kiskereskedelmét, üzlethálózatát tanulmányozták csütörtökön a kgst-országok belkereskedelmi minisztéri tanácskozásának résztvevői. a vendégeket kecskeméten a megyei pártbizottság székházában erdélyi ignác, az mszmp bács-kiskun megyei bizottságának titkára tájékoztatta a szétszórta településű agrár megye kereskedelmi tevékenységéről. a tanácskozás résztvevői ezután a helyszínen ismerkedtek a megyeszékhely többcsatornás áruellátásával, az állami és szövetkezeti kereskedelem egymást kiegészítő tevékenységével - felkeresték a bács-kiskun megyei szövetkezetek alföldi áruházát, s a domus lakberendezési áruházat, a „hírös város”, új piaccsarnokában megtekintették a mezőgazdasági és élelmiszeripari üzemek, valamint a kistermelők árusítóhelyeit. /mti/

--

bb.27. motorcsere négy óra alatt - ügyeletes mozgóműhelyek a határban

end/st/p di

1978. október 12.

a szolnoki mezőgép vállalat tizenöt mozgóműhelye „církál”, az őszi betakarítás idején szolnok, heves és nógrád megye határában, hogy a nagyteljesítményű erő- és munkagépek üzemi hibája esetén azonnal elvégezhesék a szükséges javításokat. negyvenöt jól felkészült, kipróbált szerelő áll készenlétben, s husz felújított motor van tartalékban. a motorcsere szükség esetén négy óra alatt elvégzik az erőgépeken, illetve a szállító járműveken.

a vállalat évi 300 millió forint értékben gyártott alkatrészeivel elsősorban azoknak a gépeknek és berendezéseknek - kukorica és dohány szárítóknak, szárzúzókknak - a gyors javítását tudják elvégezni, amelyeket maguk állítanak elő. készenlétben tartják az autókér kihelyezett raktárát is, szükség szerint átadnak az agrokernek olyan gépjármű alkatrészeket, tartozékokat, amelyek egyébként időlegesen, vagy állandóan a hiánycikkek listáján szerepelnek. /mti/

--

13.45/p

14/07

-17-

bb.28. kiállítás a Lengyel kultúrában

t da/p pr di

1978. október 12.

a Lengyel néphadsereg megalakulásának 35. évfordulója alkalmából fotókiállítás nyílt csütörtökön a lengyel tájékoztató és kulturális központban. a mintegy félszáz fekete-fehér és színes fényképet bemutató tárlatot, amelyet Edward Dysko vezérőrnagy, a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövetségének katonai és légügyi attaséja nyitott meg - október 26-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

--

bb.29 antonovics László,

gg/pr/p di

1978. október 12.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, nyugalmazott alvezéres, a partizán szövetség tagja hosszantartó súlyos betegség után 57 éves korában elhunyt. temetése katonai tiszteletadással október 14-én, 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp 11. kerületi bizottsága
magyar partizán szövetség
belügyminisztérium.

/mti/

--

bb 30. hevesi sándor emléknapi nagykanizsán

t me/fe/ny pr di

1978 október 12.

október 19-e és 23-a között másodízben rendezik meg a hevesi sándor emléknapi nagykanizsán - tájékoztatta a sajtó képviselőit Mózes Pál, a városi tanács elnöke csütörtökön a fészkek klubban. elmondta: első ízben 1973-ban emlékeztek hasonló rendezvénysorozattal városuk szülőttére Hevesi Sándorra, a magyar színházművészet egyik kiemelkedő egyéniségére.

/folyt köv/
13.45/ny

-18-

1420

bb 30. / hevesi sándor ...folyt/ny

az akkori eseménysor hozzájárult a város művelődési életének gazdagításához: ezért határozták el, hogy ezentúl a kulturális minisztérium, magyar színházi intézet, a magyar színházművészeti szövetség közreműködésével minden második év őszén megtartják az emléknapiakat. az időközben elkészült korszerű művelődési központ - amelyet Hevesi Sándorról neveztek el - színházi előadások, hangversenyek, reprezentatív kiállítások és tanácskozások színe lehet.

az idei rendezvények sorában a művelődési központ előcsarnokában felavatják Schaár Erzsébet Hevesi-portréját, és megnyitják Székely László Jászai-díjas díszlettervező Shakespeare, Shaw, Molière, Brecht, Katajev és más szerzők színpadi műveire készített díszletterveinek kiállítását. Hevesi Sándor munkásságának és szellemi hagyatékának jegyében négy Shakespeare-művet adnak elő ebben az időszakban: a népszínház a Rómeó és Juliát, a pécsi nemzeti színház a Titus Andronicust, a játékszínház a Hamletet, míg a Madách színház a Lóvátett lovagokat viszi színre. a színház és filmművészeti főiskola másodéves hallgatói mi a Szerelám...? című verses-zenés műsorral szerepelnek. a megyei népművelők, irodalomtanárok, amatőr rendezők neves színházi szakemberek részvételével a Shakespearei drámák magyar előadásáról, a színházak közművelődési szerepéről tanácskoznak. az elképzelések szerint két év múlva a Hevesi Sándor emléknapiakon tartják majd a fiatal drámaírók műveinek ősbemutatóját. /mti/

--

bb 31. október 18 : összeül a bőr-és szőrmeipari kongresszus

t ol-/fe/ny sl di

1978 október 12.

a nemzetközi és hazai tapasztalatok egybevetésére október 18-án Budapesten összeül a bőr-, a szőrme-, a bőrdíszmű-, a műbőr-, és műanyagipar főbb fejlesztési irányjaival foglalkozó szakemberek VI. kongresszusa.

a rendezők csütörtöki sajtótájékoztatóján elmondták, hogy a korábbi bőripari kongresszusoktól eltérően most valamennyi érintett szakmát átfogó jelleggel tanácskoznak majd. a plenáris és szekciósülések fő témája, hogy hogyan lehet még jobban meggyorsítani a minden tekintetben jobb kivitelű cipők előállítását, korszerűbb gyártmányszerkezett kialakítását.

/folyt köv/
13.50/ny

-19-

1420

bb 31. / október 18: ...folytóny

a bőrgyártástól a feldolgozóiparon át a tudományos kutatásig minden érintett terület szakmai képviselői jelen lesznek a tanácskozáson, hogy a vásárlók igényeinek jobb kielégítése érdekében tovább egyengessék a megfelelő összhang kialakításához vezető utat.

ezeket a magyarországi kongresszusokat már több mint két évtizede rangos eseményként „jegyzik”, nemzetközi szakmai körökben. nem egy, világviszonylatban elismert külföldi szaklap most is külön számot adott ki, hogy felhívja a figyelmet a négy napra tervezett budapesti eseményre. a kongresszusra mintegy félezer hazai és 32 országból csaknem ugyanennyi külföldi szakembert várnak. részvételi szándékukat jelentették be az ensz szakosított szervei közül a fao, az unido, az unesco képviselői is, akik főként a nyersbőrtermelés, illetve a fejlődő országok iparpolitikája, valamint a magyarországi fejlesztés kérdései iránt érdeklődnek.

a kongresszuson 135 külföldi és 37 magyar előadás hangzik el. kiemelten tárgyalják a nyersbőr-ellátás problémáit, mivel az összes felhasználás mintegy 80 százalékát kitevő marhanyersbőr a bőrgyártók legfőbb nyersanyaga - beszerzését az egyes fejlődő államokban bevezetett exportkorlátozó intézkedések alaposan megnehezítik. mindez a hazai bőriparat is új feladatok elé állítja: a technológiák fokozott ütemű fejlesztését, a termelőkapacitások jobb kihasználását igényli.

a külföldi szakemberek megtekintik a legmodernebb hazai termelőhelyeket, látogatást tesznek a pécsi bőrgyárban, a szigetvári cipőgyárban és a pannónia vállalat kunszentmártoni szőrme gyárában is./mti/

--

bb 32. leleplezték henry dunant emléktábláját

t dg/tr/ny pr di

1978 október 12.

csütörtökön a magyar vöröskereszt székházában leleplezték henry dunant emléktábláját. születésének 150. évfordulója alkalmából hantos jános főtitkár méltatta a neves svájci humanista, a nemzetközi vöröskereszt megalapítójának érdemeit, az 1862-ben megjelent solferinói emlék című könyv jelentőségét, amelyben először fejtette ki a katasztrófák, a háborúk áldozatainak önzetlen megsegítésére vonatkozó nézeteit. az évforduló alkalmából a vöröskereszt dunant könyvét is megjelentette, sa mű első ízben került magyar nyelven az olvasók kezébe./mti/

--
-20-

14.05/ny

1420

bb.33. ülésezett a magyar vöröskereszt országos vezetősége

t dg/tr/p pr di

1978. október 12.

a vöröskereszt a következő években megkülönböztetett figyelmet fordít a gyermek-és ifjúságvédelemre, az iparban és a mezőgazdaságban dolgozók egészséges életmódra nevelésére, a balesetek megelőzésére és a fiatalok családi életre nevelésére.

egyebek között ez kapott helyet a magyar vöröskereszt öt évre szóló munkatervében, amelyet csütörtökön fogadott el a szervezet országos vezetősége. kaposvári julia főtitkár helyettes az előterjesztett javaslatához fűzött szóbeli kiegészítőjében utalt arra, hogy hatékonyabbá válhat az egészségnevelés, ha a különböző intézmények, társadalmi szervezetek egyesítik erőiket, támogatják egymást az egészségügyi ismeretek terjesztésében.

a vöröskereszt korábbiakhoz hasonlóan a jövőben is fontos feladatot vállal a többi között a betegségek megelőzésében, a személyi higiénés ismeretek terjesztésében, a település-egészségügyi ártalmak megelőzésében. előadásain, tanfolyamain, fórumain, kerekasztal beszélgetésein, illetve egészségügyi vetélkedőin továbbra is rendszeresen foglalkoznak a korszerű táplálkozás szerepével, az alkohol, a dohányzás és a túlzott gyógyszerfogyasztás egészségkárosító hatásával, a járványokkal szembeni védekezés módjával. változatlanul fontos feladat a szűrővizsgálatokra való mozgósítás, az idősök gondozása és az értelmileg károsodottakkal való törődés is.

a jövőben arra törekszenek, hogy minden vöröskeresztes alapszervezet tervszerűen foglalkozzon az egészségneveléssel, figyelembe véve a sajátos helyi igényeket. jobban bevonják munkájukba az iskolai alapszervezeteket, a lakó-és munkahelyeken már meglévő közösségeket, az ifjúsági klubok, a szocialista brigádok tagjait, az idősök napközi otthonainak lakóit. a vöröskereszt továbbfejleszti együttműködését az állami egészségügyi szolgálattal, az országos egészségnevelési intézettel és a tudományos ismeretterjesztő társulattal.

/mti/

--

14.0/p

-21-

1430

bb.34. magyar-amerikai közlekedési megállapodás

i kf/s/p sl di

1978. október 12.

urbán lajos közlekedés-és postaügyi államtitkár és chester davenport, az usa közlekedési minisztériumának államtitkár-helyettese budapesten megállapodást írt alá a két minisztérium műszakitudományos együttműködésének kialakítására. a megállapodás lehetőséget ad a minisztériumok és a felügyeletük alá tartozó kutató intézetek szervezett tapasztalata-cseréjére és egyeztetett munkatervek alapján közös kutatások-ra.

az amerikai közlekedési államtitkár-helyettes október 10-és 12-e között folytatott tárgyalásokat budapesten. fogadta pullai árpád közlekedés-és postaügyi miniszter, s megtekintett több közlekedési létesítményt, köztük a budapesti metró, a közlekedési múzeumot és ellátogatott az uvatery központjába.

chester davenport és kísérete csütörtökön elutazott budapestről./mti/

..-

bb.35. az iparvállalatok munkaügyi döntőbizottságainak működéséről tárgyalt a fővárosi munkajogi bizottság

t gy/gg/pr/p di

1978. október 12.

csökkenőben a vállalatok és dolgozók közötti jogviták száma: országosan 100, a fővárosban pedig 178 dolgozó közül átlag egy fordul panasszal évente munkaügyi döntőbizottsághoz. érdekes megállapítás a fővárosi főügyészségnek, hogy a vállalat nagyságával fordítottan arányos az ügyek száma. a munka színvonalas megszervezése ugyanis nagyvállalatainknál csökkenti a munkaügyi nézeteltérések számát, s ugyanitt teremtett először hagyományokat a dolgozók jogi tájékoztatása, a szakszervezeti jogsegélyszolgálat -hangzott el a fővárosi munkajogi bizottság csütörtöki ülésén. a több mint 1500 budapesti munkaügyi döntőbizottság segítő és tanácsadó testülete a szot székházában többek között megtárgyalta a fővárosi főügyészség ötven ipari vállalatnál tartott törvényességi vizsgálatának tapasztalatait.

-22-

/folt köv/
14.45/p

km 15hr

bb 35. / az iparvállalatok....folyt/p.

több mint félezer döntőbizottsági határozatot vettek nagytól alá. az alig hat esztendeje életre hívott munkaügyi döntőbizottságok tevékenységének egyik legfőbb pozitívuma - állapították meg a tanácskozáson - hogy a munkaügyi nézeteltérések nagy többségét a jogszabályok helyes alkalmazásával zárták le. az ügyészek alig találkoztak törvénytörő határozattal. az elhibázott döntések végére pedig a fővárosi munkaügyi bíróság tett pontot. ennek ellenére sok csiszolni való van még a döntőbizottságok törvényes működésén, ügyintézésének gyorsaságán, hatékonyságán. a vizsgált ügyek mindössze 43 százaléka hoztak nyolc napon belül döntést, s a határidők túllépése sok helyen hanyagsággal, indokolatlan huzavonákkal függött össze. előfordult, hogy a döntőbizottsági tagok munkahelyi elfoglaltsága, jogi bizonytalankodása vagy a nehézkes tárgyalás kitüzesi módszer késleltette a munkát.

több, mint formáság, és hatását tekintve a jogsértés tényén is túlmutat a döntőbizottságokhoz érkező kérelmek, iratok helytelen iktatása. ilyen esetekkel hat döntőbizottságnál találkoztak. ellenkezik a szocialista demokratizmus e fontos intézményeinek küldetésével az a kőbányai gyógyszerárugyárban követett helytelen gyakorlat, amely szerint a kérelmek, szolgálati uton, -az igazgató, majd a munkaügyi osztályvezető továbbításával - érkeztek a döntőbizottság elnökéhez. a legtöbb szabályszegést az ügyekben eljáró tanács megalakításában találták az ügyészek. volt, hogy a bizottsági elnökhelyettes döntött a tagok helyett, s előfordult az is, hogy a tanácsot vagy csak a vállalat dolgozóiból, vagy pedig kizárólag a szakszervezet megbízottaiból alakították meg. törvényességi szempontból mindez olyan hiba, amelynek alapján a bíróság a munkaügyi döntőbizottság megtámadott határozatát hatályon kívül helyezheti.

a budapesti harisnyagyár központi gyáregységében és az aszfaltutépítő vállalatnál végzett ügyészi vizsgálat megállapította: munkaügyi döntőbizottságaik érvényes megbízással sem rendelkeznek. jóllehet a bizottságok rendszeresen elbírálták az eléjük került ügyeket, szabályszerű megalakításukról, megfeleltek, a működésre vonatkozó szabályok súlyos megszegését fedték fel az országos szakipari vállalat döntőbizottságánál is, amelynek 19 érdemi döntése közül 14-ben a döntőbizottság elnöke egy személyben szolgáltatott, igazságot, a vizsgálat nyomán mindenütt helyreállították a helyes gyakorlatot.

/folyt köv./
14.45/p

km 15hr

-23-

bb.36./az iparvállalatok....2.folyt/p

a fővárosi munkajogi bizottság ülésén általános vélemény alakult ki arról, hogy a munkahelyi szakszervezetektől több segítséget várnak a döntőbizottságok. a fővárosi munkajogi bizottság folyamatosan tájékozódik majd a döntőbizottságok működéséről. különösen a kisebb vállalatoknál és gyáregységekben működő munkajogi döntőbizottságok igényelnek több utmutatást, mivel az átlagosnál mostohább személyi és tárgyi feltételek mellett működnek. /mti/

--

bb.37. az okisz munkavédelmi vándorkiállítás szolnokon

end/st/p ká

1978. október 12.

több mint harminc tájékoztató szemlélteti a szövetkezeti iparban leggyakrabban előforduló balesetek okait és tanulságait az okisz csütörtökön megnyitott szolnoki vándorkiállításán. az érdeklődők megtekinthetik a gépek és berendezések egyéni védőfelszereléseit, továbbá a munkavédelmi oktatás korszerű audiovizuális eszközeit is.

a gépesítés fejlődésével a szövetkezeti iparban is fokozódtak a baleseti veszélyek. az országos tapasztalatok mellett a szolnok megyei szövetkezetek statisztikája is ezt tanúsítja. jól lehet az üzemi balesetek száma némileg csökkent, a termelésből kiesett napok száma emelkedett, ami a balesetek súlyosságát jelzi. míg 1975-ben 370 dolgozó hétezer munkanapra esett ki a termelésből, addig 1977-ben 335 -en csaknem 8500 napot hiányoztak üzemi baleset következtében. a kiállítás anyagát szolnok után kecskeméten mutatják be. /mti/

14.50/p

Ar. 15^{ny}

-24-

bb.36. az ésszerű energiagazdálkodás feltétele a korszerű távközlési rendszer - energiaipari szakemberek tanácskozása balatonkenesén

bév/st/ny ká

1978 október 12.

ez év végére elkészül a magyar villamosművek tröszt számítógépes irányító rendszere, s hasonló rendszer lép majd üzembe a vi. ötéves terv során az országos kőolaj és gázipari tröszt-nél is - jelentették be csütörtökön balatonkenesén az energiaipari távközlési tanácskozáson. ezzel a rendszerrel - mint az előadók hangsúlyozták - megvalósítják majd a gyors hírközlést. a rendszer információt szolgáltat a technológiai paraméterekről, a vezetékek és berendezések technikai állapotáról, valamint a fogyasztók szükségletének mindenkori változásáról is. a számítógép gondoskodik az adatok gyors feldolgozásáról. mindez együttesen szükség esetén lehetővé teszi a gyors beavatkozást, s ezáltal az ésszerű energiagazdálkodás megvalósításának fontos tényezője.

energiagazdálkodásunk jelenét elemezve dr. ^{MACHACS} Miklós, a nehézipari minisztérium műszaki osztályának vezetője elmondta a tanácskozáson, hogy az utóbbi években kisebb ütemben nő az energia szükséglet. a korábbi tíz százalékos növekedés most három-négy százalékra mérseklődött, de még ennek kielégítése is igen nagy erőfeszítést kíván. mind égetőbbé válik a takarékos energiagazdálkodás megteremtése meg kell oldani például, hogy egyetlen szénhidrogén-erőmű ne üzemeljen 10 perccel sem tovább, mint arra a fogyasztók ellátásához szükség van, és az üzemzavarok se idézzenek elő pazarlást. mindig onnan érkezzen az energia a fogyasztókhoz, ahonnan a leggazdaságosabb az útja. ehhez van szükség az egész energiarendszerünket átfogó gyors és pontos információhálózatra, a távközlési adatok haladéktalan feldolgozására, amely lehetővé teszi az azonnali intézkedéseket. a magyar villamosművek tröszt-nél a számítógép munkába állításával a becslések szerint évi 600 millió forint értékű energiát tudnak megtakarítani és hasonlóan nagy megtakarítások várhatók a rendszer kiépítésével az országos kőolaj és gázipari tröszt-nél is.

mindennek előnyeit a fogyasztók is közvetlenül érzékelik majd. hiszen az energia rendszerek pontos áttekintése, a gyors intézkedések megakadályozhatják a készülékeket rongáló feszültség ingadozásokat és megszüntethetik a gáz nyomásának változását, amely a biztonságot veszélyezteti.

a háromnapos tanácskozáson a továbbiakban az energiaipari távközlés új módszereiről és a távközlési rendszer kialakításának eddigi tapasztalatairól számolnak be. /mti/

15.00/ny

Ar. 15^{ny}

--
-25-

bb 39. előkészítik a következő tervidőszak lakásépítkezéseit
Miskolcon

kör/kz/p ká

1978. október 12.

haladéktalanul meg kell kezdeni a vi.ötéves terv lakás-
építkezéseinek előkészítését, az új városrészek kialakítására ki-
jelölt területek közművesítését - határozta el csütörtöki ülésén
a miskolci városi tanács végrehajtó bizottsága. a határozat kü-
lön felhívta az összes érdekelt szervek figyelmét arra, hogy
a kommunális-szociális intézmények kivitelezésének előkészíté-
sét, ütemességét a lakásépítkezések színvonalára kell emelni.
az indoklásban rámutattak, hogy a városban ebben a tervcik-
lusban sikerült megoldani, hogy a lakások a tervben meghatáro-
zott ütemben készüljenek el, s ezt a kedvező pozíciót a követ-
kező években sem szabad feladni. mint elmondták 1975-től nap-
jainkig 4.900 miskolci család költözött új lakásba, s a munkák
jelenlegi helyzetéből ítélve biztosra vehető, hogy a tervidő-
szakra előirányzott többi lakás is elkészül 1980-végéig. meg-
épülnek a tervezett óvodák, bölcsődék is, több kereskedelmi és
szolgáltató létesítmény építése viszont áthúzódik a következő
tervidőszakra. /mti/

--

bb 39. hazaérkezett Lengyelországból dr. markója imre

gy/z um bc

1978. október 12.

hazaérkezett dr. markója imre igazságügyminiszter, aki -
dr. jerzy bafia lengyel igazságügyminiszter meghívására - hiva-
talos látogatást tett a lengyel népköztársaságban.

a miniszterek megbeszélést folytattak a kétoldalu jogi kap-
csolatok további erősítéséről. elhatározták, hogy a két minisz-
térium kapcsolatainak szorosabbá tétele céljából együttműködési
megállapodást kötnek, és megkezdik az előkészítő munkálatokat a
magyar népköztársaság és a lengyel népköztársaság közötti jog-
segélyszerződés korszerűsítésére. /mti/

--

- 26 -

15.30/um

16.40

bb 40. napirenden a tömegétkeztetés fejlesztése - a kgst
országok belkereskedelmi minisztereinek jubileumi ülése

t kf/tr um ká

1978. október 12.

a tömegétkeztetés mennyiségi és minőségi színvonalának fej-
lesztése a következő évek kiemelt társadalompolitikai célja -
hangoztatták a kgst országok belkereskedelmi minisztereinek csü-
törtöki tanácskozásán, amelyen egyebek között - magyar előter-
jesztés alapján - a tömegétkeztetés racionalizálásával foglal-
koztak.

a téma jelentőségét aláhuzza, hogy a vizsgált országokban,
bulgáriában, csehszlovákiában, magyarországon, az ndk-ban és a
szovjetunióban 1980-ig további 10-15 százalékkal növekszik pél-
dául a munkahelyen étkezők, és 8-13 százalékkal - a szovjetunió-
ban 23 százalékkal - az iskolai étkeztetésben résztvevők aránya.
a szervezett étkeztetésnek fontos szerepe van a helyes táplál-
kozási ritmus kialakításában, a hibás népelelmezési szokások
korrigálásában is. a miniszterek állásfoglalása szerint a tömeg-
étkeztetésnek segítenie kell az egészségesebb táplálkozást, amely-
ben kívánatos az állati eredetű fehérjék, a tej- és tejtermékek,
a tojás részarányának növelése.

az előterjesztés az alapvető tápanyagokra normákat állapi-
tott meg, s a különböző munkaintenzitásokat figyelembe véve meg-
határozta az energiát adó és védő tápanyagszükségletet. ezeket
a normákat a tanácskozás is jóváhagyta azzal, hogy bár a tagor-
szágok lakosságának eltérő táplálkozási szokása nem teszi lehe-
tővé egységesítést, a minisztériumok vegyék figyelembe az
ésszerű táplálkozás megszervezésénél. a szakértői bizottság sze-
rint az egy főre jutó optimális élelmiszerfogyasztás egyebek kö-
zött napi 25 deka hús, 0.8 liter tej, egy tojás, 50 deka zöldség,
40 deka gyümölcs, 10 deka cukor, 30 deka gabonaféle - gyakorlati-
lag lisztes termék, stb. miután csaknem minden országban a köz-
étkeztetés legfőbb ideje a déli ebéd, a napi tápanyagszükséglet
35-45 százalékát az ebédnek kell tartalmaznia.

a tanácskozás foglalkozott a tömegétkeztetés technológiai
és felszerelési követelményeivel. felhívta a tagországok illeté-
kes minisztériumait, hogy hálózatfejlesztésük során törekedjenek
az igényeket és a technikai követelményeket egyaránt kielégítő
tömegétkeztetési egységek, konyhák, éttermek kialakítására. a
termelési technológia korszerűsítése, a hálózat kívánatos bővi-
tése, egyre inkább megköveteli a vendéglátóiparban az előkészít-
ett termékek széles körű alkalmazását. ezért alapelveként hatá-
rozták meg, hogy a vendéglátóhelyek étel-előkészítését fokozato-
san fel kell váltania az ipari termék-előkészítésnek.

a kgst országok belkereskedelmi minisztereinek 10. tanácsko-
zása pénteken záró plenáris üléssel és a jubileumi ülés jegy-
zőkönyvének ünnepélyes aláírásával fejeződik be. /mti/

--
- 27 -

15.43/um

16.40

bb 41. három megye képviselőinek tanácskozása

bty-cser-let-kz/mné um ká

1978. október 12.

csütörtökön folytatódott a megyei képviselőcsoportok ülés-sorozata. ezúttal békés, győr-sopron és tolna megye képviselői tárgyaltak megyéjük oktatási helyzetéről, illetve az ipari szövetkezetek tevékenységéről.

békés megye képviselőinek orosházaán megtartott ülésén egyebek között megállapították, hogy az utóbbi években jelentősen fejlődött az országnak ezen a vidékén az óvodai és az iskolai hálózat. ennek ellenére az általános iskoláknak még ma is több mint 300 szükségtermet kell fenntartaniuk, s gondot jelent az is, hogy a társadalmi összefogással épült óvodák, iskolák fenntartási költsége nem szerepel a tanácsok pénzügyi terveiben a megye óvodáiban - az 5-6 évvel ezelőtthez képest - csaknem 4000-rel több gyermeket tudnak elhelyezni, de sajnos, az óvónők között még jelenleg is sok a képesítés nélküli.

győr-sopron megye képviselői a megyeszékhelyen tartották csoportülésüket. mint többek között elmondták, ebben a megyében a jelentkezők 90 százalékát fel tudták venni az óvodákba. e tény azonban, mint hangoztatták, csak részben örvendetes: az óvodákban ugyanis körülbelül háromezzerrel több gyermek van, mint amennyit ideális körülmények között fel lehetne venni. a képviselők a vita során azt hangoztatták, hogy a kétségtelen kényszerhelyzet ellenére sem szabad az óvodák zsúfoltságát tovább növelni. ez ugyanis a gyengébb idegzetű gyermekeknél pszichés károsodásokat okozhat. a továbbiakban a megye képviselői megállapították, hogy az utóbbi években örvendetes módon csökkent a városi és a falusi iskolák színvonalbeli különbsége. örömmel nyugtázták azt is, hogy a fiatalok közül egyre többen választják a szakközépiskolát, jelentős sikerként szóltak arról, hogy a középiskolai kollégiumi helyek 70 százalékát fizikai munkások gyermekei foglalják el, s több mint nyolcszáz középiskolás munkásgyermek kap ösztöndíjat.

tolna megye országgyűlési képviselői az ipari szövetkezetek helyzetét, tevékenységét tették mérlegre. elismeréssel szóltak arról, hogy az v. ötéves terv eddigi részében sikerrel teljesítették előirányzatukat, noha az nem kevesebb mint 8.3 százalékos átlagos évi termelésnövekedést ír elő. külön kiemelték, hogy a megye ipari szövetkezeteinek exportja az v. ötéves terv első két évében több mint száz százalékkal emelkedett./mti/

--

- 28 -

15.50/um

Hm 16 45

bb 42. a bálnaszirtól a fuvoláig mindent elloptak - vonatfosztogatókat ítélte el a bíróság

ráb/um kz ká

1978. október 12.

veszedelmes vonatfosztogató bűnbanda tagjai felett ítélt az esztergomi megyei bíróság. kántor lászló és négy társa - komáromi, illetve ácsi lakosok és a komáromi rendező-pályauvar dolgozói - 1976-tól kezdődően részben együttműködve, részben pedig külön-külön folyamatosan fosztogatták az áru-szállító szerelvényeket. elsősorban és leggyakrabban márkás szeszes italokat loptak, de eltulajdonítottak sokféle műszaki árut, élelmiszert, vetőmagvakat, takarmányokat, textiliákat, étkezészeteket. azt is elvitték, aminek rendeltetését nem is ismerték és szükségük sem volt rá. hazavitték például bálnaszirt és japán gyártmányú fuvolákat is. gátlástanul fosztogattak, ha nem találtak sérült kocsit, akkor feltörték az ép vagonokat.

a fosztogatást kezdeményező és vezető szerepet vállaló kántor lászló és négy társa 160 000 forint értékű árut tulajdonított el és értékesített. széles körű orgazdahálózatot építettek ki, az orgazdak elsősorban kántor rokonai, ismerősei voltak.

az esztergomi megyei bíróság kántor lászlót három évi, kovács bálintot egy év és 8 hónapi, barsi sándort másfél évi, kiss mi-hályt 1 év és 4 hónapi, adamecz jánost 8 hónapi szabadságvesztésre ítélte. adamecz jános szabadságvesztésének letöltését próbaidőre felfüggesztette a bíróság. szabadságvesztésre, pénzbüntetésre és vagyonelkobzásra ítéltek az orgazdákat is. kötelezték a vádlottakat az okozott kár megtérítésére.

a megyei bíróság ítélethozatalában hangsúlyozta, hogy a vádlottak a jelentős anyagi káron kívül erkölcsi kárt is okoztak a vasuti fuvarozás hazai és nemzetközi jóhírének./mti/

--

bb 46. az osztrák baleseti sebészeti társaság

k gg um bc ká

1978. október 12.

dr. szántó györgy professzort és dr. hönig vilmost, az orvos-tudományok kandidátusát levelező tagjává választotta. az erről szóló díszoklevelet trojan professzor, a társaság elnöke adta át salzburgban./mti/

--
- 29 -

16.00/um 5
Hm 16

bb 44. a ganz-mávag-ban ülésezett az országgyűlés ipari bizottsága

t ma/fe um bc ká

1978. október 12.

mélykúti attila, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

1968: jóváhagyták az új közlekedéspolitikai koncepciót, s egyidejűleg a közúti járműgyártás kiemelt kormányprogramját. 1978: az áru- és személyszállításban a tíz évvel korábbinál jóval korszerűbb a járműpark, a települések döntő többségét elérték az autóbushálózat vívőerei, s megszűntek a gazdaságtalanul üzemelő kiserővasúti vonalak. valóra váltak tehát a közlekedési koncepció legfontosabb elképzelései, amit döntően a közúti járműgyártás fejlesztése tett lehetővé. tíz év alatt „nemzeti iparrá” vált Magyarországon az autóbushagyártás, s korszerű technológiával készíti a motorokat, a hátsó futóműveket, a szervókormányt és a sebességváltót a győri magyar vagon- és gépgyár, valamint a csepel autógyár.

tömören így vonták meg az országgyűlés ipari bizottságának csütörtökön, a ganz-mávag gyárban megtartott kihelyezett ülésén a közlekedési eszközök gyártásának eredményeit a közlekedéspolitikai koncepció tükrében. gácsi miklós kohó- és gépipari miniszterhelyettes a számokkal is alátámasztható fejlődést egy további megállapítással toldotta meg: eredményeit tekintve a közúti járműgyártás fejlesztése a szelektív iparpolitika egyik első sikeres programja lett. az egykor drágán gyártható és nehezen eladható termékek helyett hosszú távon is jól értékesíthető, biztonságot adó autóbuszok, alkatrészek és főegységek fémjelzik a járműiparban dolgozók munkáját. az egyenletes, a töretlen fejlődés a szocialista országokkal létrejött szakosodásnak is köszönhető. az ndk és csehszlovákia a munkásszállító buszok gyártásában vesz részt, s a tervezőasztalokon a magyar-szovjet közös fejlesztés eredményeként már formálódik a 80-as évek városi és városközi autóbuszainak körvonala.

a járműgyártás fejlődése - hozzászólásában több képviselő is megerősítette - a mindennapi életben is kedvező változásokat hozott. a távolsági személyforgalomban az egykori 21 százalékról 40-re nőtt az autóbushálózat részaránya, s kényelmes, szemre is tetszetős ikaruszok várják az utasokat. az országba beáramló ladákban, wartburgokban ugyancsak „megtalálható”, a hazai járműipar munkája, hiszen a személygépkocsikért jórészt a gazdaságosan és nagy sorozatban gyártható alkatrészekkel, ablaktörőkkel, s más műszerekkel fizetünk - mondotta herkner ottó külkereskedelmi miniszterhelyettes.

/folyt.köv./

- 30 -

16.20/um

17.00/um

bb 44. /a ganz mávag-ban...folyt./um

az ésszerű szakosodást és munkamegosztást testesítik meg a főváros utcáin rövidesen nagy számban megjelenő csehszlovák villamosok, a szovjet metrószerelvények, és az ndk-ból érkezett hévszerelvények is. a szocialista országokkal egyeztetett tervek alapján a városi villamos-, illetve a városkörnyéki és a nemzetközi vasúti személyszállítás technikai feltételei 1990-ig tovább javulnak.

az elismerő szavak mellett számos feszítő, megoldásra váró gondot is szóvá tettek a képviselők. gyakran hiába keresik például az alkatrészeket a 200-as családhoz tartozó ikarusbuszokhoz - mutatott rá kangyalka Antal. Kovács Károly ágazati intézkedést, ösztönzést javasolt annak érdekében, hogy a külföldön futó ikarusokhoz mindig időben megkaphassák az alkatrészutánpótlást. a téma kapcsán Karászy György, az ikarus fejlesztési igazgatója azzal érvelt, hogy a buszokhoz sok gyár szállít részegységeket. hozzátette: Magyarországon az autók, autókészítők a mögött a gazdája és a felelőse az alkatrész-utánpótlásnak. több más észrevétel után Gorjác Ignác zárta rövidre a különvélemények áramkörét: mindegy, hogy ki gyártja a buszok javításához elengedhetetlen kellékeket, ha ugyanis késik az utánpótlás, annak kárát a márka, a vállalat, végső soron a népgazdaság látja.

a szállításhoz rakodógépek kellenek, az elromlott masinákhoz javító szakemberek és alkatrészek - fogalmazta meg a vitahatárát összefüggést a következő észrevételében Kangyalka Antal. Csak hogy: nincs alkatrész, kevés a szakember, állnak a gépek, s az elmúlt években mit sem javult a helyzet. ezért javasolta a képviselő, hogy a gazdaságtalan termelés megszüntetésével felzabáló telephelyek egyikét - 600-1000 dolgozóval - alakítsák át rakodógép-javító bázissá.

Kaszai Imre a máv-nál eltöltött 35 évi munkájának tükrében szorgalmazta: a jövőben lehetőleg azonos típusú diesel mozdonyokat állítsanak munkába. jelenleg ugyanis 35-40 különböző típusú vontató fut, a sokféleséggel nehezítve a szakemberképzést és a javítást. Riss Jenő a budapesti tömegközlekedéshez kapcsolódó járműgyártásról szólt. követendő példaként említette az ikarus és a ganz mávag példáját. a mávag-osok segítségével például négy nap alatt kidolgozták a csuklós villamosok biztonságos összekapcsolását, s két hét alatt megkapták a kellő alkatrészeket. nem ilyen kedvező a kép a szerelvénygyártásban és a pályaeépítéshez elengedhetetlen járművek beszerzésében. a képviselő rámutatott arra is, hogy évente kétféle dollárért importálnak olyan apróbb alkatrészeket, amelyeket itthon lehetne, sőt kellene gyártani.

/folyt.köv./
16.25/um

17.00/um

- 31 -

bb 44. /a ganz mávág-ban...2.folyt./um

weiszböck rezsóné és jávorkai istván egyaránt a munkásszállítás fejlesztésének szükségességére hívta fel a figyelmet. még mindig túl sok teherautó viszi a bejáró dolgozókat. talán azért lassu az őket szállító járművek kicserélése, mert a kis autóbuszok sok helyütt csak gazdaságtalanul hasznosíthatók. a mezőgazdaságban például reggel kiviszik, este visszaviszik a munkásokat, s napközben állnak az ikaruszok. a gyártó vállalat ugyan kifejlesztett egy új típusú járművet, amely néhány percnyi átalakítás után teherszállításra is használható, ám az átütő siker még várat magára. gácsi miklós figyelmeztetett: a korszerű, a munkásoknak kulturált közlekedést biztosító járművek megvásárlásával a vállalatoknak nem szabad tovább várniok. követésre méltó példák is akadnak: néhol már televízió, képmagnó működik a buszokban, és az utazás másfél-két óráját a közművelődés érdekében hasznosítják.

a vitában több hozzászóló is sürgette az olcsó, gazdaságos víziszállítás fejlesztését: a duna és a tiszta nagy lehetőségeket kínál. a bizottság együttes javaslatot fogadott el: a közlekedés- és postaügyi, valamint a kohó- és gépipari minisztérium - az országos műszaki fejlesztési bizottsággal együtt - vizsgálja meg a víziszállítás növelésének lehetőségét, mérjék fel a vontatók, az uszályok gyártásának, a kikötők építésének ipari, gazdasági hátterét, és dolgozzanak ki egységes fejlesztési koncepciót.

a bizottság tagjai befejezésül dunajszky andrásnak, a ganz mávág vezérigazgatójának beszámolóját hallgatták meg a nagyvállalat beruházási munkájáról és terveiről. tíz év alatt tízmilliárd forintot költenek építésre, korszerűsítésre, s ennek nyomán a ganz mávág megháromszorozza termelését, többszörösére növeli tőkés exportját.

a megbeszélés résztvevői megtekintették a vállalat néhány gyárát is. /mti/

-. -

bb 47. kettős fesztiválsiker

i mir/tr um ká

1978. október 12.

gyulai liviusz „uj lakók”, című filmje arany nofretete díjat nyert a napokban kairóban megrendezett nemzetközi filmfesztiválon. ugyanott a fesztivál nemzetközi zsürije kitüntető oklevéllel jutalmazta koltai jenő „az igazság pillanata”, című filmjét. /mti/

-. -

16.35/um

- 32 -

17¹⁰17

bb 43. cs. uhrin tiber tizzománc kiállítása szolnokon

end/um ká

1978. október 12.

cs. uhrin tiber, a debreceni művésztelepen élő festőművész tizzománc kiállítása nyílt meg csütörtökön szolnokon a képcsarnok aba-novák termében. az alkotóművész az utóbbi években számos nagyméretű tizzománc kompozíciójával hívta fel magára a figyelmet. egyebek között a földmunkások című husz négyzetméteres tizzománc faliképe a földesi rákóczi tsz épületét díszíti, s művészi munkája látható a fővárosi budai nagy antal gimnáziumban is. a közmlutban készült el a hajdusági iparművek területén impozáns zománc-vasbeton térplasztikája.

a szolnoki tárlaton a művész mintegy ötven kisebb faliképe és egyéb alkotása látható. /mti/

-. -

bb 45. kubai békemozgalmi küldöttség budapesten

k/z um bc ká

1978. október 12.

elena gil (izquierdo) a kubai béke és népek szuverenitása mozgalom elnöke, a kubai kommunista párt központi bizottsága tagjának vezetésével - az országos béketanács meghívására - háromnapos tapasztalatcserére budapestre érkezett a kubai békemozgalom küldöttsége. a vendégek csütörtökön megbeszélést folytattak az országos béketanács vezetőivel a két békemozgalom tevékenységének tapasztalatairól, s a nemzetközi békemozgalom aktuális feladatairól. /mti/

-. -

bb 48. magyar-amerikai műszaki-tudományos tárgyalások

i mir/um bc ká

1978. október 12.

a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására október 9-12.között budapesten tárgyalt dr. arthur o. mccoubrey, az egyesült államok országos szabványügyi hivatalának igazgatóhelyettese.

dr. arthur o. mccoubrey a magyar-amerikai műszaki-tudományos munkaterv keretében megvalósuló együttműködés kérdéseiről folytatott tárgyalásokat. a vendéget fogadta meruk vilmos, a kki elnökhelyettese. /mti/

-. -
- 33 -

16.40/um

17³⁰17

bb 49. a munkásművelődésről tárgyalt a komárom megyei
közművelődési bizottság

ráb/um kz ká

1978. október 12.

a korábbinál tervszerűbben és differenciáltabban használják fel a kulturális alapot a komárom megyei üzemekben - állapították meg a komárom megyei tanács közművelődési bizottságának csütörtöki ülésén. az üzemek többségében jelentősen növelték az ilyen célra fordítható összeget, az idén például saját erőforrásokból 20-25 százalékkal többet költenek a dolgozók művelődését szolgáló célokra. a felhasználásra vonatkozó elképzeléseket mindenütt nyilvánosságra hozzák, s a dolgozók véleménye alapján döntenek a kulturális alap végleges felosztásáról. a szakszervezeti bizottságok évente kétszer is ellenőrzik az alap alakulását, s ennek is köszönhető, hogy a legtöbb helyen okosan gazdálkodnak azzal. egyre ritkábban tapasztalható például az a korábban kialakult helytelen gyakorlat, amikor a kulturális alapokból reprezentációra és egyéb meg nem engedhető vendégeskedésekre költöttek. eredménynek számít, hogy újabb ifjúságpolitikai célokra is juttatnak az üzemek a kulturális alapból. az oroszlányi hőerőmű 28 000 forintot, az esztergomi látszerészeti eszközök gyára 30 000 forint támogatást adott legutóbb az ifjúsági kluboknak. a legtöbb üzemben - éppen a dolgozók javaslatára - a muzeum- és színházlátogatások, irodalmi műsorok, vetélkedők kiadásaihoz is hozzájárulnak a kulturális alapból. kifogásolták az ülés résztvevői, hogy a kulturális alap felosztásakor a legtöbb helyen figyelmen kívül hagyják a bejáró dolgozók igényeit. ennek egyik oka az, hogy terveket ugyan készítettek a bejárók művelődésének gyarapítására, a gyakorlatban viszont a tervezésen túl még kevés kezdeményezés történik, s így valójában nincs is mire fordítani a kulturális alapból. többen javasolták, hogy a kevesebb pénzzel rendelkező kisebb üzemek közösen gondoskodjanak egy-egy kulturális intézmény fenntartásáról, s ennek fejében az ilyen kis üzemek munkásainak programjáról is gondoskodjanak a közös fenntartású intézményekben. /mti/

--

bb 51. felhasználható 18 órától !

tárlat - falun

rap/um kz ká

1978. október 12.

diószegi balázs kiskunhalason élő festőművész alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt csütörtökön kiskunmajsán. a művész 25. a kiskunság sajátos világát ábrázoló olajfestménye került közönség elé a falu művelődési központjában. a tárlat október végéig tekinthető meg. /mti/

--

16.45/um

- 34 -

17.20/um

bb 50. kiállítás a szovjetunióról Leninvárosban

hag/um kz

1978. október 12.

„a szovjetunió népgazdasági és műszaki fejlődése,, címmel nyílt csütörtökön kiállítás a leninvárosi derkovits gyula művelődési központban. mintegy száz fotó szemlélteti a szovjet népgazdaság kiemelkedő eredményeit, a tudomány és az építészet több évtizedes fejlődését, valamint a kultúra magas színvonalát. a kiállítás idején a város több intézményében a budapesti szovjet kultúra és tudomány házának munkatársai tartanak előadásokat a szovjet-magyar műszaki-tudományos együttműködésről, a szovjet vegyipar helyzetéről, továbbá a szovjet tudomány és technika vívmányairól. /mti/

--

bb 52. munkásgyűlés veszprémben - 75 éve alakult szövetséggé az építő- és famunkások szakmai szervezete

szé/um is

1978. október 12.

munkásgyűlésen emlékeztek meg csütörtökön veszprémben az építő- és famunkások szövetsége megalakulásának 75. évfordulójáról. a munkásgyűlésen takács lászló, a magyar építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének titkára mondott beszédet, méltatva a háromnegyed évszázad mozgalmi, politikai és gazdasági eredményeit. /mti/

--

bb 53. felhasználható 17 .00 órától !!

sváby lajos festőművész kiállítása

szé/kz um ká

1978. október 12.

csütörtökön a veszprémi dési huber istván teremben megnyílt sváby lajos festőművész kiállítása. az október 26-ig megtekinthető tárlaton 21 alkotás reprezentálja a művész eddigi munkásságát. /mti/

--

- 35 -

16.50/um

17.20/um

bb 56. /felavatták...folyt./um

az intézet jubileuma alkalmából csütörtökön ünnepélyes külsőségek között felavatták a budapesti tábornok utcai tudományos központ új laboratóriumi épületét. a 100 millió forintot beruházással elkészült létesítményben diagnosztikai részleg működik majd. a „bajmegállapító”, laboratóriumokban egyebek között a szakemberek nagy erővel látnak hozzá az állatállományban is mind gyakoribb vírusos betegségek okainak feltárásához, és a gyógyászati módszerek kidolgozásához. /mti/

--

bb 57. új eljárások a levegőtisztaság védelmére - magyar és ndk-beli szakemberek tanácskozása veszprémben

bév/um is hgy

1978. október 12.

a vegyipari üzemek, erőművek, cementgyárak levegőjének tisztaságát védő új eljárásokról tárgyaltak csütörtökön a veszprémi akadémiai bizottság környezetvédelmi munkabizottságának ülésén. a tanácskozás résztvevői a veszprémi vegyipari egyetem és az ndk-beli Leuna merseburgi műszaki főiskola vezető munkatársai voltak. dr. Káldi Pál tanszékvezető egyetemi tanár ismertette a veszprémi egyetem kémia technológiai tanszékének szabadalmát, az ugynevezett habkolónás véggáz tisztítási módszert, amelynek nagyüzemi alkalmazását már megkezdték. az eljárás lényege, hogy habosított folyadékot átszűrve valóságosan kimoszák a gázokból a szennyeződést. az új módszerrel a peremartoni vegyipari vállalatnál a szuperfoszfát gyártásánál keletkező klórtól mentesítik a levegőt, a péti nitrogénműveknél pedig a szorbit gyártás során keletkező szennyező anyagoktól.

az ndk-beli kutatók eljárása elsődlegesen a cementipari és textilipari levegőszennyezés csökkentésére szolgál: különböző szövetszűrőkön keresztül mentesítik a gázokat a portól és a szálas, rostos szennyező anyagoktól.

a két vegyipari felsőoktatási intézmény között mostanáig hatékony együttműködés alakult ki. ennek részeként szervezték meg a veszprémi tanácskozást, s a tervek szerint a jövőben az együttes kutatásokra is kiterjesztik közös tevékenységüket. /mti/

--

- 38 -

17.15/um

18.11

bb 54. honismereti nap jászkiséren

end/um is

1978. október 12.

a honismereti szakkörök fontos feladata, hogy tevékenységükkel neveljenek a szocialista hazafiságra, az internacionálisra - hangsúlyozták csütörtökön a jászkiséri művelődési házban rendezett szolnok megyei módszertani tanácskozáson, amelyen székely György akadémikus, a hazafias népfront országos honismereti albizottságának elnöke tartott bevezető előadást. a művelődési házak, az üzemek és a tanintézetek kebelében működő szakkörök csak akkor tölthetik be méltóan szerepüket, ha a helytörténeti kutató munkában kiemelten kezelik és közkinccsá teszik egy-egy település munkásmozgalmi emlékeit, hagyományait, és kiállításokkal, előadásokkal, szakköri foglalkozásokkal készítik elő a történelmi jelentőségű munkásmozgalmi események évfordulóinak megünneplését.

a több évtizedes kutatás eredményeként ma már nagy mennyiségű, történelmileg hiteles munkásmozgalmi anyagot őriz a megyei pártarchívum, az állami levéltár és több kötetnyi anyag található a könyvtárakban és a múzeumokban is. az értékes dokumentumok tanulmányozása, megismerése jelentősen gazdagíthatja a honismereti szakkörök munkáját. a tanácskozás alkalmából megnyitották a „szolnok megye munkásmozgalmi emléktáráját”. /mti/

--

bb 58. magyar-román külkereskedelmi megállapodást irtak alá
jf/tr bzs hgy

1978. október 12.

csütörtökön a külkereskedelmi minisztériumban udvardi sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes és ion m. nicolae, a román külkereskedelmi és nemzetközi gazdasági együttműködési miniszter első helyettese megállapodást irtak alá a két ország közötti gazdasági együttműködésről. az aláírásnál jelen volt constantin cimbru, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

--

bb 59. magyar-ndk barátsági gyűlés debrecenben

szü/is bzs hgy

1978. október 12.

a német demokratikus köztársaság megalakulásának 29. évfordulója alkalmából csütörtökön barátsági gyűlést rendezett a hazafias népfront hajdu-bihar megyei bizottsága a debreceni ruha-gyárban. a gyár kulturtermében megtartott nagygyűlésen bernd kiesewalter, az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjának igazgatóhelyettese mondott ünnepi beszédet. /mti/

--

17.28/bzs

-39-

18.11

bb 61.

!		!
!	friss istván	!
!	1903-1978	!

bzs hgy

1978. október 12.

mély megrendüléssel és fájdalommal tudatjuk, hogy október 11-én szívroham következtében elhunyt friss istván elvtárs, pártunk, valamint a magyar nemzetközi forradalmi munkásmozgalom régi kiemelkedő személyisége, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja, akadémikus, a magyar tudományos akadémia elnökségének tagja.

friss istván elvtárs temetése október 16-án /hétfőn/ 15.00 órakor lesz a mező imre uti temető munkásmozgalmi pantheonjában.

elhunyt elvtársunk barátai, harcostársai és munkatársai 14.30 órától róhatják le kegyeletüket a ravatalnál.

mszmp központi bizottsága

magyar tudományos akadémia

x x x

/folyt. köv./

bb 60. kóktél a lengyel néphadsereg megalakulásának 35. évfordulója alkalmából

t km/gg bc bzs hgy

1978. október 12.

edward dysko vezérőrnagy, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja a lengyel néphadsereg megalakulásának 35. évfordulója alkalmából csütörtökön kóktélt adott a nagykövetségen. ott volt czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, roska istván külügyminiszter-helyettes, valamint a magyar néphadsereg tábornoki karának több tagja, a társ-fegyveres testületek parancsnoki karának számos képviselője. jelen volt jurij naumenko vezérezredesi, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erői főparancsnokának magyarországi képviselője, valamint fedot krivda vezérezredessel, parancsnokkal az élen az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport több vezető beosztású képviselője. megjelent a budapestre akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője, védnök, katonai és légügyi attaséja is. /mti/

17.33/bzs

18.02.77

- 40 -

bb 62. „egy függöny története,, - textilművészeti kiállítás
t mir/z bc bzs hgy 1978. október 12.

a függönyöknek a modern lakásban betöltött szerepéről az „egy függöny története,, címmel kiállítás nyílt csütörtökön a kulturális kapcsolatok intézetének dorottya utcai kiállítótermében. a tárlat pajer emília textilművész alkotásainak segítségével érzékelteti, milyen funkciókat tölt - illetve tölthet - be mindennapi környezetünkben a függöny: sűrűsége, redőzöttsége, mintázata, fényáteresztő képessége hogyan befolyásolja - zárja, tágítja és disziti izlésesen - legközvetlenebb környezetünket. a kiállítást figyelemfelkeltőnek is szánták rendezői. elsősorban arra kívánják felhívni a figyelmet, hogy textiliparunk termékei között mennyire kevés ennek a sokrétű funkciónak megfelelő, esztétikus függöny.

a tárlat - melyet fekete györgy belsőépítész nyitott meg - november 5-ig várja az érdeklődőket. /mti/

..-

bb 63. a radnóti miklós színpad igazgatósága közli,

i me/tr bc bzs hgy

1978. október 12.

hogyan voltaire - serge ganzl: candide című művének október 21-re tervezett bemutatóját, jócskán lászó betegsége miatt, október 28-án tartják. a megváltott jegyek visszaváltásáról, illetve érvényesítéséről a szervezési iroda gondoskodik; telefon: 221-071. /mti/

..-

bb 64. gabonaipari tudományos ~~tanácskozás~~

t jf/gg bzs hgy

1978. október 12.

az acélos buzáké a jövő, ezek nemesítését és termesztését a tudományos szakembereknek fel kell karolniuk azoknak a fajtáknak a rováására, amelyek nem adnak magas sütőipari értékű lisztet - így foglalható össze annak a tudományos tanácskozásnak a megállapítása, amelyet a gabonaipari kutató intézet ötvenéves jubileuma alkalmából ~~csütörtökön~~ budapesten rendeztek meg. a gabonaipari kutatások azt bizonyítják, hogy a jelenleg köztermesztésben levő fajták általában megfelelnek a sütőipari követelményeknek, néhány kivétellel. ezeket fokozatosan kizárják majd a köztermesztésből. helyettük előtérbe kerülnek a speciális sütőipari igényeket kielégítő és külföldön is igen keresett buzafélék, közöttük több magyar buzafajta, egyebek között a martonvásári, valamint a szegedi kutató intézetek új nagyreményű fajtái.

18.02/bzs

18.02.77

- 41 -

/folyt. köv./

bb 64. /gabonaipari ... 1. folyt./bzs

ezzel egyidőben természetesen továbbra is a köztermesztésben maradnak a nagy termőképességű és jó minőségű lisztet biztosító külföldi fajták, mindenekelőtt a szovjet gabonafélék.

a sütőipari tudományos tanácskozáson tíz ország szakemberei vettek részt. ismertették a külföldi előadók a legújabb gabonavizsgálati módszereket, s azokat az ipari technológiákat, amelyeket a kutatóintézetek közreműködésével fejlesztettek ki.

a tanácskozást soós gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi államtitkár nyitotta meg. /mti/

-.-

bb 61. /friss istván...1.folyt/um

„a valóságban a társadalmi-gazdasági történet, fejlődés hatalmas folyamatában az egymással összefonódó, egymást kölcsönösen meghatározó összefüggések sokasága kapcsolja össze a gazdaságpolitikát a politikával - mondotta tavaly egy beszélgetés során friss istván akadémikus. valójában életének szálait fogta e gondolatba, hiszen munkásságában szétválaszthatatlanul összefonódott a párt szolgálata elméleti és gyakorlati tudományos tevékenységével.

az 1903. május 21-én született friss istván 14-15 éves korában kezdett megismerkedni marx-engels írásaival, hogy aztán a politikai gazdaságtan művelése végig kísérje termékeny munkásságát. az érettségi után a kereskedelmi főiskolát berlinben végezte, ahol a tanulás mellett az ifjúság csoportoknak tartott előadásaiiban kamatoztatta már széles körű ismereteit.

/folyt.köv./

- 42 -

18.35/um

1910

bb 61. /friss istván..2.folyt./um

a kommunisták magyarországi pártjának 1922-ben lett tagja és 1924 őszétől a következő év nyaráig londonban a párt egyik sejtjében tevékenykedett. hazaérkezése után 1925-ben az mszmp-ben végzett munkát, s részt vett a három évvel később megjelent, sokszorosított pártlap, a kommunista előkészítésében, majd szerkesztésében is. a haladó politikai és munkásmozgalmi megmozdulások egyik élesztője volt, többek között részt vett az országos bányászsztrájk szervezésében is. a hatalom birtokosai 1927-ben három és félévi fegyházra ítélték. 1933-ban újból letartóztatták, de a munkásmozgalomtól nem tántoríthatták el.

életében újabb szakaszt jelentett 1935, amikor friss istván moszkvába került, majd ezt követően 1937-től prágában tagja volt a kommunisták magyarországi pártja három tagú ideiglenes felső vezetésének. 1939 tavaszáig a dolgozók lapját szerkesztette, csehszlovákia német megszállása után svédországba menekült. a szovjetunióban üdvözölték elvtársai 1940-ben s a második világháború kitörése után a kossuth rádió szerkesztőségi tagjaként dolgozott.

a felszabadulás után az mkp osztályvezetője, egyik dolgozója volt a hároméves tervnek, részt vett az üzemek államosításának előkészítésében. 1954-ben megszervezője volt a magyar tudományos akadémia közgazdaságtudományi intézetének, tudományos kutatói munkássága mellett egy évig szerkesztette a társadalmi szemlét, majd az ellenforradalom után az mszmp központi bizottságának államgazdasági osztályát vezette. rövid ideig a népszabadság szerkesztőségének vezetője. 1956 előtt a magyar dolgozók pártja központi vezetőségének, majd - egészen haláláig - az mszmp központi bizottságának volt a tagja. a magyar tudományos akadémia 1956-ban levelező, 1960-ban rendes tagjává választotta s tagja volt az akadémia elnökségének.

/folyt.köv./

- 43 -

19.00/um

1915

bb 61. /friss istván...3.folyt./um

a szocialista gazdaság tervezéséről, irányításáról, a kgst országok együttműködésének törvényszerűségeiről számos maradandó alkotást vetett papírra. elméleti és gyakorlati munkásságát, politikai tevékenységét állami és tudományos kitüntetések sora, tiszteletbeli doktori címek fémjelzik. a szocialista hazáért érdemrend, a magyar népköztársaság babérkoszorúval ékesített zászlórendje, a munka vörös zászló érdemrendje, a magyar szabadság érdemrend, a kossuth érdemrend, a munkás-paraszt hatalomért emlékérem és más magas kitüntetések valamint az állami díj i. fokozatának tulajdonosa volt. /mti/

--

bb 66. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke
október 12-én 13-tól 18 óráig

szk bzs

1978. október 12.

23. házgyári konferencia
 24. új kenőanyaggyár
 25. rizsaratás
 26. a kgst országok miniszterei
 27. mozgóműhelyek a határban
 28. kiállítás a lengyel kultúrában
 29. elhunyt antonovics lászló
 30. hevesi sándor emléknepok
 31. bőr- és szőrmeipari kongresszus
 32. henry dunant-emléktábla
 33. a vöröskereszt országos vezetőségének ülése
 34. közlekedési megállapodás
 35. fővárosi munkajogi bizottság ülése
 36. energiagazdálkodás
 37. munkavédelmi vándorkiállítás
 38. lakásépítkezés
 39. hazaérkezett dr.markója imre
 40. a tömegétkeztetés fejlesztése
 41. három megye képviselőinek tanácskozása
 42. vonatfosztogatókat ítéltek el
 43. kiállítás szolnokon
 44. ülésezett az országgyűlés ipari bizottsága /4.sz.jav./
- /folyt. köv./
19.15/bzs

- 44 -

1920

bb 66. /hirjegyzék 1. folyt./bzs

45. kubai békemozgalmi küldöttség /6.sz.jav./
 46. az osztrák baleseti sebészeti társaság
 47. kettős fesztiválsiker
 48. műszaki-tudományos tárgyalások
 49. a munkásművelődésről
 50. kiállítás a szovjetunióról
 51. tárlat - falun
 52. munkásgyűlés veszprémben
 53. sváby lajos kiállítása
 54. honismereti nap
 55. tárcaközi zöldség-gyümölcs bizottság /5.sz.jav./
 56. állategészségügyi intézet új laboratóriuma /7.sz. jav./
 57. levegőtisztaság védelme
 58. külkereskedelmi megállapodás
 59. barátsági gyűlés
 60. koktél
 61. friss istván nekrológ /9.sz.jav./
 62. textilművészeti kiállítás
 63. a radnóti színpad közleménye
 64. gabonaipari tudományos tanácskozás /8.sz.jav./
 65. kb-ülés
 66. hirjegyzék
- /mti/

--

bb 12. /a norvég parlamenti ... 1. folyt./bzs

rolf jerving, a norvég királyság magyarországi nagykövete rezidenciáján fogadást adott a guttorm hansen vezetésével hazánkban tartózkodó norvég parlamenti küldöttség tiszteletére. a fogadáson megjelent apró antal, az országgyűlés elnöke, nagy jános külügyminiszter-helyettes és az országgyűlés több tisztségviselője. /mti/

--

bb 67. budapesti művészeti hetek - a mojszejev együttes vendégjátéka az erkel színházban

t mir/gg bc bzs hgy

1978. október 12.

a budapesti művészeti hetek érdeklődéssel várt eseményének színhelye volt csütörtökön este az erkel színház, ahol az „ut a tánchoz”, című, lenin-díjas műsorával kezdte meg budapesti vendégszereplését a szovjetunió - mojszejev együttes néven ismert - állami akadémiai népi táncegyüttese.

/folyt. köv./
19.20/bzs

- 45 -

1930

bb 67. /budapesti művészeti ... 1. folyt./bzs

a világhírű együttes - amelynek a balett és a népitánc mesteri szintézisére épített műsorán a szovjetunió népeinek mindennapi életéből vett színpompás jelenetek, karakterisztikus és humoros zsánerképek váltogatják egymást - vendégszereplése során további négy alkalommal, október 13-án, 14-én, 15-én és 23-án lép az erkel színház közönsége elé. /mti/

-. -

bb 68. időjárásjelentés

um hgy

1978. október 12.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este:

folytatódik az enyhe idő

várható időjárás az ország területén péntek estig: általában derült idő lesz, eső nem várható. éjszaka gyenge légmozgás, napközben mérsékelt, változó irányú szél. a hőmérséklet holnap kora délután 18-23 fok körül lesz. /mti/

-. -

bb 69. a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 61. sz. hírünk /friss istván/ 1. bek. 3. sorától a szöveg helyesen:

... pártunk, a magyar és a nemzetközi forradalmi munkás-
mozgalom régi harcosa, kiemelkedő személyisége, ...

/mti/

-. -

20.45/bzs

- 46 -

20⁵⁰
P

bb 70. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke
18 órától - zárásig

bzs hgy

1978. október 12.

67. a mojszejev együttes vendégjátéka az erkel színházban
68. időjárásjelentés
69. szerk.fgy. /javítás a 61. sz. - friss istván - hírre/
70. hírjegyzék
/mti/

-. -

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében

főszerkesztő: bajnok zsolt

szerkesztette: dosztányi imre,
halasi györgy

- 47 -

21.13/bzs

21³⁰
P